

HASTALIKLARI ve ERKEN ÖLÜMLERİ ÖNLEME YASAL SORUMLULUK ve GÖREVDİR

“ Tarımda çalışanların hastalıkları önlenmedikçe, kalkınmada artı değer yaratılmaz ”

“Tarım dünyada ve ülkemizde ikinci istihdam alanıdır”

“Kadın ve çocuklar başta olmak üzere tarımda çalışanlar çok fazla hastalanma ve erken ölme riski altındadır”

Tarım sektörünün özellikleri

- Tarımda çalışanların eğitim düzeyi düşük
- Alt yapı yetersiz
- Tarlalar kentsel alanlardan uzak
- Hastalıkları önleme hizmetleri yetersiz
- İş güvencesi yok
- Aile birlikte çalıştığı için tümü risk altında

Mevsimlik tarım işçilerinin özellikleri¹

- En az 48 ilde mevsimlik tarım işçisi çalışıyor
- Her üç kişiden ikisi yoksulluk sınırının altında
- On kişiden birinin nüfus kaydı yok
- 15-49 yaş arası her üç kadından birisi okuma-yazma bilmiyor
- 15-49 yaş arası mevsimlik tarım işçisi kadınların yarısının tetanos aşısı yok
- Gebelerin, lohusaların “**tarlada çalıştırılmama yasağına**” uyulmuyor
- Bebek ve anne ölümleri en az üç kat fazla
- Üç kişiden ikisi temiz suya erişemiyor
- Tarım ilaçları ve kimyasallar güvenli uygulanmıyor
- En çok tüketilen gıda ekmek ve çay
- Tarım iş araçlarının çoğu belgesiz ve görevlerini bilmiyor
- Her iki gebeden biri, her dört bebekten biri aile hekimi tarafından izlenmiyor
- Her dört kadından biri hiç doğum öncesi bakım almamış ve doğumlarını evde ve/veya tarlada yapmış

¹Mevsimlik Tarım İşçilerinin ve Ailelerinin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Araştırması-2011. Harran Üniversitesi-Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA)

Tarım işçilerinde hastalık ve yaralanma nedenleri

Çevresel faktörler

- Kirli, mikrop karışmış içme-kullanma suyu
- İnsan ve hayvan dışkısının açıkta olması
- Sağlıksız barınaklarda yaşama
- Tarım ilaçları ve diğer kimyasalları kurallarına uygun kullanmama
- Sıcak-soğuk hava
- Tehlikeli ulaşım koşulları ...

Hastalıkları önleyici hizmetlere ulaşamama

- Hastalıklardan korunma bilgi ve davranışının yetersiz olması
- Aşıların tam yapılamaması
- Doğum öncesi-sırası-sonrası sağlık kontrollerinin ve bakımın yapılamaması...

“Hastalıkların ve erken ölümlerin önlenmesi uluslararası sözleşmeler ve ulusal yasal düzenlemelerle güvence altına alınmıştır”

Tarım sektöründe hastalıkları önlemeye yönelik yasal düzenlemeler

- Umumi Hıfzısıhha Kanunu
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik
- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
- Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik
- Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği
- Halkın Sağlık Eğitimi Yönetmeliği
- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Başbakanlık Genelgesi
- Toplum Sağlığı Merkezlerinin Kurulması ve Çalıştırılmasına Dair Yönerge
- Gezici Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönerge...

“Tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi en az üç Bakanlığın aktif işbirliğini gerektirir;

- Sağlık Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı”

“Mevzuat gereği, yılda iki kere Mevsimlik Tarım İşçilerini İzleme Kurulu toplanmalıdır. Toplantılarda sektörler arası işbirliği ile yapılması gerekenler;”

1. Bulaşıcı hastalıkları önlemek için

- Toplu yaşam alanlarında klorlama sistemli su depoları yapılmalı
- Düzenli klor temini sağlanmalı ve kullanımı öğretilmeli
- Dışkı ve idrarı hijyenik olarak uzaklaştıracak şekilde toplu alanlarda sağlıklı tuvalet yapılmalı
- Tarlalarda her aileye arazi tipi tuvalet yapımı öğretilmeli
- Yemek pişirme ve yemeklerin sağlıklı korunmasını sağlayacak düzenekler kurulmalı ve sürekli elektrik sağlanmalı
- Çocuk ve gebelerin aşıları düzenli yapılmalı...
- Sıtma, şark çıbanı, tüberküloz gibi bulaşıcı hastalıkların taramaları yapılmalı

2. Güvenli tarım ilacı uygulaması sağlanmalı

- Tarlada su ve sabun olmalı
- İlaçlama yapan kişiler eğitilmeli
- İlaçlamada kişisel koruyucu malzeme sağlanmalı
- Boş ilaç kutularının yönetmeliklere uygun imhası sağlanmalı
- İlaçlama yapılan alanlara giriş yasaklamalarına uyulmalı...

3. Anne-çocuk hastalıklarını ve erken ölümlerini önlemek için

- Gebe ve yeni doğum yapmış kadınlar tarlada çalıştırılmamalı, çalışmak zorundaysa her türlü önlem alınmalı
- Gezici sağlık hizmeti yoluyla, doğum öncesi ve sonrası kontroller, gerekli muayene hizmetleri ve ilaçlar sağlanmalı
- Doğumların sağlık kuruluşlarında yapılması sağlanmalı
- Kadınların olumsuz fiziksel koşullar ve kimyasal ilaç etkisi altında gebe kalmamaları için gebeliği önleyici yöntemlerin etkin sunumu sağlanmalı ...

Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri

- ✓ Mutlak yoksulluk ve açlığı ortadan kaldırmak
- ✓ Herkesin temel eğitim almasını sağlamak
- ✓ Kadınların konumunu güçlendirmek ve toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmek
- ✓ Çocuk ölümlerini azaltmak
- ✓ Anne sağlığını iyileştirmek
- ✓ HIV/AIDS, sıtma ve diğer salgın hastalıklarla mücadele etmek
- ✓ Çevresel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak
- ✓ Kalkınma için küresel ortaklıklar geliştirmek

Herkes İçin Sağlık Hedefleri

- ✓ Yaşama sağlıklı başlamak ve sürdürmek
- ✓ Doğuşta beklenen yaşam süresini uzatmak
- ✓ Anne-çocuk ölümlerini önlemek
- ✓ Çevresel riskleri önlemek
- ✓ Kanslerle savaşmak
- ✓ İntiharları önlemek
- ✓ Doğal kaynakları koruyarak sürdürülebilir çevre oluşturmak...

Hedeflere erişmek için

- ✓ Sağlıklı kamu politikaları oluşturmak
- ✓ Sağlık bilgisine erişimi sağlamak
- ✓ Toplumdaki bütün bireylere sağlıklı davranışlar kazandırmak
- ✓ Etkin ve ulaşılabilir sürekli sağlık hizmeti sunumunu sağlamak

“ Kalkınmanın ön koşulu, hastalıkların ve erken ölümlerin en çok görüldüğü kadın ve çocukların sağlık düzeyini yükseltmektir.”

Sağlığımıza ve bizi besleyen insanlara sahip çıkalım

www.mevsimliktarimiscileri.com